

Jarosław Matysiak
(Poznań)

MATERIAŁY KRZYSZTOFA SKUBISZEWSKIEGO
(1926-2010)
(P. III-44)

Strona | 1

Krzysztof Jan Skubiszewski urodził się 8 października 1926 r. w Poznaniu jako syn Ludwika – lekarza, profesora anatomii i histologii patologicznej i Anieli Marii z Leitgebrów. Po ukończeniu szkoły powszechnej rozpoczął naukę w męskim gimnazjum i liceum im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Po wybuchu II wojny światowej, Krzysztof Skubiszewski wraz z rodziną został wywieziony przez Niemców na teren Generalnego Gubernatorstwa, do Lublina. Następnie przebywał w Warszawie, gdzie w latach 1940-1944 uczęszczał na tajne komplety i przygotowywał się do matury, którą zdał już po wojnie w Białej Podlaskiej. Po powrocie do Poznania w 1945 r. rozpoczął studia na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu Poznańskiego, na którym w 1949 r. uzyskał tytuł magistra prawa. Tematem jego pracy magisterskiej było studium porównawcze immunitetów i przywilejów przedstawicieli państw i funkcjonariuszy Ligi Narodów i Organizacji Narodów Zjednoczonych. Po ukończeniu studiów podjął pracę na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu Poznańskiego, najpierw jako asystent a następnie jako adiunkt.

W październiku 1950 r. uzyskał stopień naukowy doktora prawa w zakresie prawa międzynarodowego publicznego na podstawie pracy *Warunki uzyskania członkostwa Organizacji Narodów Zjednoczonych* napisanej pod kierownictwem prof. Antoniego Peretiatkowicza. Recenzenci jednak uznali ją za zbyt mało polityczną i drukiem ukazała się dopiero po 54 latach, w 2004 r. na uroczystość odnowienia doktoratu Krzysztofa Skubiszewskiego.

W 1956 r. awansował na stanowisko zastępcy profesora. Wiedzę uzupełniał studiując w latach 1957-1958 w: Akademii Prawa Międzynarodowego w Hadze, w Europejskim Ośrodku Uniwersyteckim w Nancy, w Harvard Law School University w Cambridge gdzie uzyskał tytuł *Master of Law*. W 1960 r. podczas pobytu w Hadze ukończył rozprawę habilitacyjną *Pieniądz na terytorium okupowanym. Studium prawno-międzynarodowe ze szczególnym uwzględnieniem praktyki niemieckiej*. Habilitacja została zatwierdzona na Wydziale Prawa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (UAM) w czerwcu 1961 r.

W latach 1961-1963 był prodziekanem Wydziału Prawa UAM. Gdy kadencja dobiegła końca wyjechał do USA, gdzie w latach 1963-1964 wykładał jako *wisting profesor* w School of International Affairs, Columbia University w Nowym Jorku. Po powrocie ze Stanów Zjednoczonych, w latach 1967-1969 był kierownikiem Zakładu Prawa Organizacji Międzynarodowych przy Katedrze Prawa Międzynarodowego Publicznego; prowadził zajęcia z zakresu prawa międzynarodowego.

W 1972 r. otrzymał nominację na profesora nadzwyczajnego UAM w dziedzinie prawa międzynarodowego.

W 1973 r., pod wpływem presji politycznej władz blokujących jego profesurę (między innymi za krytyczne stanowisko wobec interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji) oraz wskutek konfliktu w Instytucie Nauk Prawno-Ustrojowych UAM, został zmuszony do rezygnacji z pracy naukowo-dydaktycznej na uniwersytecie jako tzw. „element antysocjalistyczny”. W tym samym roku przeszedł do Instytutu Nauk Prawnych PAN gdzie pracował do 1989 r. Pracował w zespole prawa

międzynarodowego. Wykładał także na wielu uczelniach zagranicznych: we Francji, Szwajcarii (w latach 1971 i 1979 na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Genewie), Wielkiej Brytanii (w latach 1971-1972 w All Souls College w Oksfordzie).

We wrześniu 1989 r. został powołany na stanowisko Ministra Spraw Zagranicznych RP w rządzie Tadeusza Mazowieckiego. Utrzymał tę tekę w kolejnych gabinetach – Jana K. Bieleckiego, Jana Olszewskiego, Waldemara Pawlaka i Hanny Suchockiej (do października 1993). W listopadzie 1990 r. wraz z Hansem-Dietrichem Genscherem - ministrem spraw zagranicznych Niemiec - podpisał układ graniczny między Polską a Niemcami, gwarantujący uznanie przez RFN granicy na Odrze i Nysie. Po upadku ZSRR rozpoczął budowę przyjaznych stosunków z nowymi sąsiadami Polski – Ukrainą, Litwą i Białorusią. W okresie jego urzędowania zapoczątkowane zostały rokowania dotyczące członkostwa Polski w NATO. Negocjował także zawarty w czerwcu 1991 r. traktat polsko-niemiecki o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Wraz z prezydentem Lechem Wałęsą przyczynił się do wycofania wojsk radzieckich z Polski oraz rozwiązania Układu Warszawskiego. Optował za przystąpieniem Polski do Wspólnot Europejskich. Uczestniczył w pracach nad podpisaniem konkordatu ze Stolicą Apostolską oraz zainicjował współpracę z Niemcami i z Francją w ramach Trójkąta Weimarskiego.

Po odejściu z Rządu, w styczniu 1994 r. rozpoczął pracę w Iran-U.S. Claims Tribunal (Irańsko-Amerykański Trybunał Roszczeń) w Hadze; najpierw został arbitrem i przewodniczącym II Izby, a następnie powołany został na stanowisko prezesa. Razem z ośmioma innymi arbitrami rozstrzygał spory między Amerykanami i władzami Iranu dotyczące odszkodowań za zerwane umowy. Był także sędzią *ad hoc* Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w Hadze. W latach 2000-2004 był Przewodniczącym Holendersko-Francuskiego Trybunału Arbitrażowego.

W latach 1981-1984 wchodził w skład Rady Społecznej przy Prymasie Polski, a w latach 1984-1989 reprezentował Episkopat Polski w Komitecie Sterującym Polsko-Niemieckiego Forum. W latach 1986-1989 był członkiem Rady Konsultacyjnej przy Przewodniczącym Rady Państwa PRL Wojciechu Jaruzelskim. Działał także w NSZZ „Solidarność” (od 1980) oraz w Wielkopolskim Klubie Politycznym „Ład i Wolność”.

Krzysztof Skubiszewski był członkiem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (PTPN). Od 1953 r. członek Komisji Nauk Prawnych; w latach 1961-1963 sekretarz Komsji, od 1962 r. członek Wydziału II Historii i Nauk Społecznych PTPN. Od 1953 r. członek Komisji Nauk Społecznych PAN.

Był członkiem-korespondentem PAN, Polskiej Akademii Umiejętności (od 1994), członkiem Institut de Droit International, Papieskiej Akademii Nauk Społecznych (od 2002), Kuratorium haskiej Akademii Prawa Międzynarodowego oraz wielu polskich i zagranicznych towarzystw naukowych, w tym członkiem honorowym American Society of International Law (od 1991) oraz Honorowym Profesorem Uniwersytetu w Bukareszcie.

Krzysztof Skubiszewski był specjalistą i znawcą prawa międzynarodowego, twórcą prac poświęconych organizacjom międzynarodowym i ich roli w tworzeniu prawa (zwłaszcza roli i skutkom prawnych uchwał tych organizacji, w tym prawotwórstwa Wspólnot Europejskich), a także kwestii konstytucyjnego ujęcia stosunku prawa polskiego do prawa międzynarodowego oraz skutków prawnych II wojny światowej. Był autorem m. in. opracowania *Wysiedlenie Niemców po II wojnie światowej* (1968), *Granica zachodnia i dostęp Polski do morza. Studia prawne i polityczne o podstawowych problemach z dziedziny stosunków między Polską a Republiką Federalną* (1968), współautorem (razem z prof. M. Muszkatem) pierwszego polskiego podręcznika do prawa międzynarodowego pt. *Zarys prawa międzynarodowego publicznego*. Krzysztof Skubiszewski był

także autorem rozdziału w zbiorowym podręczniku prawa międzynarodowego *Użycie siły przez państwa, bezpieczeństwo zbiorowe, prawo wojny i neutralności* (1968).

Został odznaczony najwyższymi orderami polskimi i międzynarodowymi, m. in. Złotym Krzyżem Zasługi (1977), Krzyżem Kawalerskim Orderu „Polonia Restituta” (1986), Krzyżem Wielkim Orderu Błogosławionego Piusa IX (1991), Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski (1993), Krzyżem Średnim z Gwiazdą Orderu Zasługi Republiki Węgierskiej (1994), Orderem Orła Białego (2000), Legią Honorową w randze Grand Officier, Orderem Wielkiego Księcia Giedymina II klasy (2001), Krzyżem Zasługi Republiki Federalnej Niemiec, odznaką Honorową Bene Merito (2009).

Był także laureatem wielu nagród, m. in. otrzymał Nagrodę Pracy Organicznej (1992), Nagrodę im. Księdza Idziego Radziszewskiego Towarzystwa Naukowego KUL za całokształt dorobku naukowego w duchu humanizmu chrześcijańskiego (1992). Był laureatem nagrody Wartburgpreis (wraz ministrami spraw zagranicznych Francji i Niemiec, Rolandem Dumasem i Hansem-Ditrichem Genscherem (1992), laureatem polsko-niemieckiej nagrody Pomerania Nostra, przyznawanej ludziom szczególnie zasłużonym dla Pomorza Zachodniego i Przedniego w jednej z trzech dziedzin: sztuce, nauce lub polityce (2005).

Otrzymał tytuły doktora *honoris causa* Uniwersytetów w Gandawie, Genewie, Liège, Moguncji, Turynie, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (1987) i Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Był członkiem Kapituły Orderu Orła Białego.

Zmarł 8 lutego 2010 r. po krótkiej chorobie związanej z kontuzją stawu biodrowego. Został pochowany 18 lutego w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie w panteonie wielkich Polaków. W lipcu 2014 r. rodzina Krzysztofa Skubiszewskiego przekazała w darze do Instytutu Zachodniego w Poznaniu ok. 100 mb. akt; w grudniu 2014 r. w Instytucie Zachodnim otwarto Gabinet Ministra Krzysztofa Skubiszewskiego.

Materiały Krzysztofa Skubiszewskiego zostały pozyskane w darze przez PAN Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu, od autora spuścizny w roku 1971 (ks. nab. „B” 9). Spuścizna została uporządkowana i zinwentaryzowana przez Jarosława Matysiaka w roku 2015. Rozmiar zespołu wynosi 0, 55 mb. Spuścizna zawiera materiały z lat 1949-2014. Została podzielona na 5 zasadniczych grup zgodnie z metodami porządkowania przyjętymi w Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie.

Grupa I, licząca 17 jednostek archiwalnych i zawierająca materiały twórczości naukowej z lat 1945-1968, została podzielona na 2 podgrupy: A. Opracowania, artykuły, komunikat, referaty, prelekcja; B. Materiały warsztatowe. Archiwalia zostały uporządkowane chronologicznie i rzeczowo.

W podgrupie pierwszej znajduje się praca doktorska oraz opracowania, artykuły, referaty dotyczące przede wszystkim działalności organizacji międzynarodowych i ich roli w tworzeniu prawa, stosunków polsko-niemieckich oraz teksty prelekcji i referatu.

W podgrupie drugiej znajdują się uzasadnienia [?] wyroków sądów polskich oraz materiały dotyczące Arbitral Commission on Property, Rights and Interests in Germany.

W skład grupy II wchodzi 10 jednostek zawierających materiały archiwalne z lat 1951-1970. Grupa została podzielona na następujące podgrupy: A. Działalność organizacyjno-naukowa; B. Działalność dydaktyczna, kontakty z redakcjami czasopism, gazet, wydawnictw. Materiały zostały uporządkowane chronologicznie i rzeczowo.

W podgrupie pierwszej znajdują się jednostki archiwalne zawierające materiały działalności w instytucjach i towarzystwach naukowych. W podgrupie drugiej umieszczono materiały z konferencji, sympozjum, sesji, seminarium, w której uczestniczył autor spuścizny.

Podgrupa trzecia składa się z 2 jednostek archiwalnych zawierających materiały działalności autora spuścizny jako promotora prac doktorskich oraz kontaktów z redakcjami gazet, czasopism, wydawnictw. Wykaz doktorantów oraz redakcji, z którymi współpracował Krzysztof Skubiszewski, został uwzględniony w aneksach.

Grupa III, licząca 2 jednostki, zawiera materiały o twórcy zespołu z lat 1953-2014.

Korespondencja wychodząca i wpływająca z lat 1947-1970 zgromadzona w grupie IV, składa się z 2 jednostek archiwalnych, w tym 1 jednostka korespondencji wychodzącej. Kopie pism wychodzących oraz listy wpływające ułożono alfabetycznie. Całość zaopatrzone w aneksy.

Grupa V, załączniki, składa się z 2 jednostek zawierającej maszynopisy prac autora spuścizny z lat 1965-1966.

W PAN Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu spuściznie nadano sygnaturę P.III-44. W Systemie Ewidencji Zasobu Archiwalnego SEZAM zespół otrzymał numer 44/0. Inwentarz liczy 33 jednostki archiwalne. Dołączono do niego 5 aneksów.

Źródła i bibliografia

1. Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie Oddział w Poznaniu: Materiały Krzysztofa Skubiszewskiego (1929-2010), sygn. P. III-44, j. a. 17, 18, 19, 28, 30.
2. *Krzysztof Skubiszewski - dyplomata i mąż stanu*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2011.
3. Pihan-Kijasowa Alina, *Poczet członków Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk 1857-2007* Poznań 2008, s. 375.
4. *Poczet członków Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Umiejętności w latach 1872-2000* (red. R. Majkowska), Kraków 2006, s. 105.
5. *Zarys dziejów Wydziału Prawa Uniwersytetu w Poznaniu 1919-2004*, (red. K. Krasowski, Poznań 2004.

PRZEGLĄD ZAWARTOŚCI INWENTARZA

	pozycja inwentarza
I. Materiały twórczości naukowej	1-17
A. Opracowania, artykuły, komunikat, referaty, prelekcja	1-12
B. Materiały warsztatowe	13-17
II. Materiały działalności organizacyjno-naukowej, dydaktycznej, wydawniczej	18-27
A. Działalność organizacyjno-naukowa	18-25
B. Działalność dydaktyczna, kontakty z redakcjami czasopism, gazet, wydawnictw	26-27
III. Materiały o twórcy zespołu	28-29
IV. Korespondencja	30-31
A. Wychodząca	30
B. Wpływająca	31
V. Załączniki	32-33
Aneksy	1-5

I. MATERIAŁY TWÓRCZOŚCI NAUKOWEJ

A. Opracowania, artykuły, komunikat, referaty, prelekcja

1. *Warunki uzyskania członkostwa Organizacji Narodów Zjednoczonych*
Tekst pracy doktorskiej z poprawkami autorskimi, notatka w sprawie pracy, korespondencja
1950-1953, rkp., masz., l., k. 364
2. *Enactment of Law by international Organizations*
Fragment opracowania z poprawkami autorskimi
Ok. 1966, rkp., masz., j. ang., l., k. 135
Druk: „British Yearbook of international Law”, 1965-1966, t. 41, s.198-274
3. *Granica Polski na zachodzie i na Bałtyku*
Fragmenty pracy z poprawkami autorskimi
1968, rkp., masz., l., k. 317
4. Jw.
Fragmenty pracy z poprawkami autorskimi
1968, rkp., masz., l., k. 223
5. Jw.
Fragmenty pracy z poprawkami autorskimi
1968, rkp., masz., l., k. 222
6. *Granica zachodnia i dostęp Polski do morza. Studia prawne i polityczne o podstawowych problemach z dziedziny stosunków między Polską a Republiką Federalną*
Tekst z poprawkami autorskimi
1968, rkp., masz., l. k. 1-346
7. Jw.
Tekst z poprawkami autorskimi
1968, rkp., masz., l. k. 347-746
8. Prawo międzynarodowe
Teksty artykułów i memoriału z poprawkami autorskimi
1945-1961, rkp., masz., j. ang., franc., pol., l. k. 274, zob. aneks 1
9. Studenckie praktyki prawnicze, prawo międzynarodowe
Teksty artykułów i komunikatu z poprawkami autorskimi
1962-1963, rkp., masz., j. ang., pol., l. k. 283, zob. aneks 1
10. Prawo międzynarodowe, biografistyka
Teksty artykułów z poprawkami autorskimi
1964-1970 i b. d., rkp., masz., j. ang., franc., pol., l. k.331, zob. aneks 1
11. *Wydział Prawa Uniwersytetu Harvardzkiego*
Wysiedlenie Niemców z Polski jako zagadnienie międzynarodowe
Skutki bezwarunkowej kapitulacji Niemiec
Teksty prelekcji i referatu z poprawkami autorskimi
1958-1965, rkp., masz., l. k. 46
12. *Wysiedlenie ludności niemieckiej z Europy środkowowschodniej po II wojnie światowej,*
Międzynarodowe Sympozjum *Destrukcyjne tendencje w nauce prawa i polityce*
Międzynarodowej NRF, Katowice 29-30 XI 1965, zaproszenie, wycinek prasowy,
tekst referatu, korespondencja
1965-1966, rkp., masz., masz. pow., druk., l. i sz., k.47+s.20

B. Materiały warsztatowe

13. Sąd Najwyższy w Polsce
Zeznania świadków, uzasadnienia wyroków [?]
1946-1959, masz., j. ang., pol., l., k. 152
14. Arbitral Commission on Property, Rights and Interests in Germany
Kartoteka orzeczeń w całości, wzgl. zreferowanych jako „nota”, słownik terminów obcych w orzeczeniach, skład Komisji
1960-1961 i b. d., rkp., masz., druk., j. ang., pol., l., k. 167
15. Jw.
Zeznania świadków, orzeczenia Komisji
1947-1959, rkp., masz., j. ang., l., k. 172
16. Jw.
Orzeczenia Komisji
1957-1960, rkp., masz., j. ang., l., k. 343
17. Jw.
Teksty spraw prowadzonych przez Komisję
1958-1961, rkp., masz., j. ang., l., k. 275

II. MATERIAŁY DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACYJNO- NAUKOWEJ, DYDAKTYCZNEJ, KONTAKTY Z REDAKCJAMI CZASOPISM, GAZET, WYDAWNICTW

A. Działalność organizacyjno-naukowa

18. Polska Akademia Nauk Instytut Nauk Prawnych
Korespondencja
1959-1967, rkp., masz., masz. pow., druk., l., k. 15
19. Polska Akademia Nauk Komitet Nauk Prawnych
Umowa o dzieło, korespondencja
1954-1962, rkp., masz., masz. pow., druk., l., k. 27
20. Instytut Śląski Instytut Naukowo-Badawczy
Korespondencja
1967-1970, rkp., masz., druk., l., k. 18
21. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
Dowody wpłaty, korespondencja
1958-1966, rkp., masz., druk., l., k. 25
22. International Law Association Grupa Polska
Protokół z zebrania, pokwitowania wpłat składek, druki, korespondencja
1959-1965, rkp., masz., druk., j. ang., franc., niem., pol., l., k. 38
23. Conference of Scientists on Survival, New York 19-21 VI 1964
Program, korespondencja
1964, masz., masz. pow., druk., j. ang., l., k. 13
24. 52. Sesja Institut de Droit International, Warszawa 2-11 IX 1965
Zaproszenie, lista uczestników, teksty przemówień prof. Bohdana Winiarskiego i wiceprezesa Rady Ministrów Franciszka Waniołki, notatki, druki, korespondencja
1965-1969, rkp., masz., masz. pow., druk., j. franc., pol., l., k. 41

25. Advanced Seminar on International Affairs, New York 14-18 IV 1958

Program, korespondencja

1958, rkp., masz., druk., j. ang., l., k. 8

B. Działalność dydaktyczna, kontakty z redakcjami czasopism, gazet, wydawnictw

26. Doktoraty

Zagadnienia, plany i konspekty prac doktorskich, sprawozdania z przeczytanej literatury, oceny prac, artykuły prasowe doktorantów, korespondencja

1962-1970 i b. d., rkp., masz., druk., l., k. 301, zob. aneks 2

27. Kontakty z redakcjami czasopism, gazet, wydawnictw

Umowy wydawnicze, recenzje i opinie, pełnomocnictwo, korespondencja wychodząca i wpływająca

1951-1969, rkp., masz., masz. pow., druk., j. ang., pol., l., k.150, zob. aneks 3

III. MATERIAŁY O TWÓRCY ZESPOŁU

28. Krzysztof Skubiszewski

Recenzje i opinie prac, artykułów, konspektów, odpowiedź K. S.

1953-1968, rkp., masz., l., k. 104

29. Jw.

Artykuły i wycinki prasowe, nekrologi

1989-2014, druk., l., k. 101

IV. KORESPONDENCJA

A. Wychodząca

30. Osoby i instytucje A-Z

1956-1968, rkp., masz., j. ang., franc., niem., pol., l., k. 91, zob. aneks 4

B. Wpływająca

31. Osoby i instytucje A-Z i nadawca nierozpoznany

1947-1970 i b. d., rkp., masz., j. ang., franc., niem., pol., l., k. 185, zob. aneks 5

V. ZAŁĄCZNIKI

32. Krzysztof Skubiszewski, *Use of Force, Collective Security, and Law Relating to Hostilities and Neutrality*

1965, druk., j. ang., l., k. 183

33. Jw. *Table of Contents*

1966, druk., j. ang., l., k.106

ANEKS 1

J.8. Prawo międzynarodowe

1) *Pacyfizm prawdziwy*, 1945

2) *Rola jednostki w Organizacji Narodów Zjednoczonych*, 1948

3) *Wybór profesora Bohdana Winiarskiego na stanowisko prezesa Sądu Międzynarodowego w Hadze*, 1957

4) *Le régime Concordataire en Pologne après 1939*, 1957

5) *Samoobrona indywidualna w karcie Narodów Zjednoczonych*, 1958

6) *Umowy sojusznicze Polski a Karta Narodów Zjednoczonych*, 1959

- 7) *Money in Occupied Territory. A Study in International Law with Special Reference to the Occupation Policies of Germany*, 1960
  - 8) *Regulative Acts Of International Organisations Versus Treaty-Making. A Preliminary Report Not Including European Communities*, 1960
  - 9) *The Validity of treaties in Polish Municipal Law*, 1961
- J. 9. Studenckie praktyki prawnicze, prawo międzynarodowe
- 1) *Studenckie praktyki prawnicze*, 1962
  - 2) *Uprawnienie państw do samoobrony a Karta Narodów Zjednoczonych*, 1962
  - 3) *Kompetencje prawodawcze wspólnot europejskich*, 1962
  - 4) *The participation of International Organizations in the Law-Making Processes*, 1963
  - 5) *The general assembly of the United Nations and its power to influence national Action*, 1963
  - 6) *The mechanism of money under German occupation in Europ 1939-1945*, 1963
  - 7) *The Problem of the Application of Military Measures by the General Assembly of The United Nations*, 1963
- J.10. Prawo międzynarodowe, biografistyka
- 1) *The Participation of International Organizations in the Law-Making Processes*, 1964
  - 2) *Granica polsko-niemiecka w prawie i stosunkach międzynarodowych*, 1964
  - 3) *Podział Niemiec i pozycja Niemieckiej Republiki Federalnej w prawie i stosunkach międzynarodowych*, 1964
  - 4) *Prawo wojny i neutralności w świecie współczesnych*, 1964
  - 5) *Legal Nature and Domestic Effects of Acts of International Organizations*, 1968
  - 6) *Bohdan Winiarski - prawnik i uczoney (1884-1969)*, [w:] „Kronika Miasta Poznania”, 1970, nr 3, s.129-133
  - 7) *Niemcy jako likwidator porządku wersalskiego* - b. d.

ANEKS 2

J.26. Doktoraty

- 1) Basak Adam, *Uchwały Organizacji Narodów Zjednoczonych w świetle orzecznictwa Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości*
- 2) Białkowski Kazimierz, *Sytuacja okrętów podwodnych w prawie międzynarodowym wojennym*
- 3) Gelewski Tadeusz, *Kontrabanda wojenna w prawie po 1939 roku*
- 4) Kaczmarek Andrzej, *Reprezentacja państwa członkowskiego w Organizacji Narodów Zjednoczonych*
- 5) Paździor Bolesław, *Międzynarodowy charakter Sekretariatu ONZ*
- 6) Pietrzak Andrzej, *Stosunki między Organizacją Narodów Zjednoczonych a organizacjami wyspecjalizowanymi, w szczególności UNESCO. Studium prawne*
- 7) Przybył Franciszek, *Mocarstwo opiekuńcze w świetle Konwencji Genewskich z 1949 r. o ochronie ofiar wojny*
- 8) Ptański Janusz, *Stosunek zebranych i zanalizowanych orzeczeń Sądu Najwyższego i literatury z zakresu prawa cywilnego materialnego oraz postępowania cywilnego za lata od 1945 do 1963*

- 9) Sandorski Jan, *Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej*
- 10) Winkowski Jan, *Głosowanie w Radzie Bezpieczeństwa*

ANEKS 3

J.27. Kontakty z redakcjami czasopism, gazet, wydawnictw

- 1) „Acta Universitatis Wratislaviensis”
- 2) Butterworths Legal Medical and Scientific Publishers
- 3) „Książka i Wiedza”
- 4) Oceana Publications, Inc.
- 5) Oxford University Press
- 6) Państwowe Wydawnictwo Naukowe
- 7) Stowarzyszenie „PAX” Instytut Wydawniczy
- 8) Uniwersytet Jagielloński Dział Wydawnictw
- 9) Wydawnictwo Morskie Gdańsk
- 10) Wydawnictwo Morskie Gdynia
- 11) Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Nauk
- 12) „Wydawnictwo Prawnicze”

Strona | 9

ANEKS 4

J. 30. Osoby i instytucje A-Z

Ambasada Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w Waszyngtonie	1957-1964	I.7
American Bar Association	1962-1964	I.6
Arbitral Commission on Property, Rights and Interests in Germany	1963	I.2
Bank of England	1959, 1960	I.2
Banque Nationale de Belgique	1959, 1960	I.2
Baudoux Jean	1967	I.1
Centre National de la Recherche Scientifique	1962-1965	I.3
Centro per gli Studi e le Relazioni Internazionali		
Esperienze Internazionali	1965	I.2
Conseil de L'Europe Secrétariat Général	1958	I.1
Dag Hammarskjöld Foundation	1967	I.6
		+ 2 telegramy
Dziekanat Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie	1968	I.1
Europa-Haus Otzenhausen Institut für Politische Bildung und Deutsch-Französische Zusammenarbeit	1967	I.1
Hunnius F. C.	1963	I.1
International Commission of Jurists	1963	I.1
Institut de La Communauté Européenne pour les Études Universitaires	1966	I.1
Institut für Besatzungsfragen	1960, 1961	I.2
Instytut Kultury Polskiej	1962-1963	I.4
Kosik Jan	1962, 1967	I.2

Leśnodorski Bogusław	1967, 1968	I.2
Library of the Palace of Peace	1956-1959	I.5
Ministerstwo Handlu Zagranicznego Departament Prawno-Organizacyjny	1965	I.1
Pan American World Airways Przedstawicielstwo na Polskę	1962	I.1
Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych Zarząd Główny	1968	I.1
Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych Zarząd Oddziału Poznańskiego	1966	I.1
Prezes Sądu Najwyższego Izba Kar	1962	I.1
Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie	1959	I.2
Schlesinger B. Thomas	1960	I.1
The British Council	1963-1966	I.3
The Institute of Bankers	1960	I.1
The Kosciuszko Foundation	1959, 1962	I.2
Winiewicz Józef	1956, 1964	I.2
Wisselinck Erika	1965	I.1
Wojciechowski Marian	1966	I.1
World Peace Through Law Center Executive Committee	1965	I.3
Wyzner Eugeniusz	1964	I.1
Zarząd Koła Naukowego Prawników Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu	1967	I.1
Zrzeszenie Prawników Polskich Koło Szczecin	1962	I.1
Zrzeszenie Prawników Polskich Zarząd Główny	1962	I.2

ANEKS 5

J.31. Osoby i instytucje A-Z i nadawca nierozpoznany

Ambasada Federativne Narodne Republike Jugoslavije u Poljskoj	1961	I.1
Ambasada Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w Waszyngtonie	1947-1964	I.7
American Bar Association	1962-1963	I.12
+ 2 telegramy, materiały o konferencji World Peace Through the Rule of Law, Rzym 1-4 kwietnia 1962 r.		+ informacja dla stypendystów
Arbitral Commission on Property, Rights and Interests in Germany	1963	I.1
Bank of England	1960	I.1
Banque Nationale de Belgique	1960	I.1
Baudoux Jean	1967	I.1
Biblioteka Narodowa w Warszawie	1968-1969	I.2
		+ rachunek, pokwitowanie przekazu pocztowego
Conseil de L'Europe	1958, 1966	I.3
Czarniecki Marian	1967	I.1

Czartoryski Stanisław	1964-1965	I.3
Dag Hammarskjöld Foundation	1967	I.4
+uczestnicy seminariów organizowanych przez Fundację, druki, tematy seminariów		
Dölle Hans	1961	I.1
Dziekanat Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie	1968	I.1
Europa-Haus Otzenhausen Institut für Politische Bildung und Deutsch-Französische Zusammenarbeit	1967	I.2
+ program konferencji <i>Unser Östlicher Nachbar Polen</i>		
Główna Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce	1962	I.1
Harwas Kazimierz	1966, 1967	I.2
Hunnius F. C.	1963-1964	I.3
Institut de La Communauté Européenne pour les Études Universitaires	1965-1967	I.3
Institut für Besatzungsfragen	1960, 1961	I.2
International Commission of Jurists	1963	I.3
Instytut Kultury Polskiej	1962	I.1
Kosik Jan	1967	I.1
Langner Janusz	1968, 1970	I.2
Leśnodorski Bogusław	1967, 1968	I.2
Libera Kazimierz	1968	I.1
Library of the Palace of Peace	1956-1966	I.6
Loos A. William	1964	I.2
Ministerstwo Handlu Zagranicznego Departament Prawno-Organizacyjny	1965	I.1
Ministerstwo Spraw Zagranicznych Sekretariat Wiceministra Libera Kazimierz	1964	I.1
Libera Kazimierz	1968	I.1
Pan American World Airways Przedstawicielstwo na Polskę	1962	I.1
Polska Akademia Nauk Instytut Historii Zakład Historii Pomorza	1953-1954	I.5
+ umowa o dzieło		
Polska Akademia Nauk Sekretarz Wydziału I PAN	1966	I.1
Polskie Linie Lotnicze „Lot”	1962	I.1
Prezes Sądu Najwyższego Izba Karna	1962	I.1
Przewodniczący Zakładowej Organizacji Związkowej Związku Nauczycielstwa Polskiego przy Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu	1966	I.1
Rijksinstituut voor OOrlogsdocumentatie	1959	I.3
Schlesinger B. Thomas	1958-1960	I.6
Swinarski Krzysztof	1963-1965 i b. d.	I.5
The British Council	1963-1966	I.3
The Institute of Bankers	1960	I.1

The Kosciuszko Foundation	1959, 1962	I.2
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej Wydział Prawa	1961	I.1
Uniwersytet Wrocławski im. Bolesława Bieruta Wydział Prawa	1961	I.1
Winiewicz Józef	1956	I.1
Wisselinck Erika	1965	I.1
+ program konferencji <i>Nasz sąsiad na Wschodzie: Polska</i> , plan pracy Ewangelickiej Akademii w Tutzingu na rok 1965 (Niemcy)		
World Peace Through Law Center Executive Committee	1964-1965	I.4
+ materiały o konferencji, kwestionariusz		
Zarząd Koła Naukowego Prawników Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu	1967	I.1
Zrzeszenie Prawników Polskich Koło Szczecin	1962	I.1
Zrzeszenie Prawników Polskich Zarząd Główny	1962	I.2
+ odpisy pism: do sekretariatu Międzynarodowego Zrzeszenia Prawników Demokratów, odpowiedź sekretariatu Międzynarodowego Zrzeszenia Prawników Demokratów		
Nadawca nierozpoznany	1962	I.1